

U bruxelleskom bunkeru

Tomislav Krasnec

Dačićeva izjava, koja presudu Karadžiću pogrešno interpretira kao oslobađanje Miloševića, samo naglašava konstantu u srpskoj politici, u kojoj ne postoji stvarna volja da se prihvati odgovornost za zločine Miloševićeva režima. Umjesto prihvaćanja odgovornosti, u Srbiji je nacionalnim interesom proglašena borba za povijesnu reinterpretaciju i manipuliranje povijesnim činjenicama

Rusko-srpska propaganda "oslobodila" Slobu

Nena Tromp, bivša suradnica haaškog tužiteljstva koja je radila na istraživanju i pripremanju optužnice protiv Miloševića, ispravno je upozorila da se radi o proračunatoj provokaciji srpskog političkog vrha

Teza o tome da je Haaški sud u nepravomoćnoj osuđujućoj presudi Radovanu Karadžiću oslobodio Slobodana Miloševića krivnje za ratne zločine i etničko čišćenje u Bosni i Hercegovini pokazuje dvije stvari. Prvo, da ruska propaganda, kojoj su nažalost i neki u Hrvatskoj skloni naivno vjerovati kad je riječ o interpretaciji sukoba u Ukrajini ili Siriji, na primjeru propagiranja teze o Miloševiću kao nepravdom optuženom mirovotvorcu pokazuje koliko je u krivu i koliko na pogrešnoj strani povijesti, morali i pameti. I drugo, pokušaj apologetike Miloševića kroz nepravomoćnu presudu Karadžiću pokazuje koliko su političke elite u Srbiji spremne nastavljati zlokobne geopolitičke ciljeve koje njihovi prethodnici nisu uspjeli postići agresijom i ratom. Neobična interpretacija Karadžićeve presude pojavila se najprije u tekstu malo poznatog američkog novinara Andyja Wilcoxsona, čiji su se raniji tekstovi uglavnom bavili umanjivanjem genocida koji su bosanski Srbi počinili u Srebrenici i preuveličavanjem teze o tome da je hrvatska operacija Oluja bila etničko čišćenje. O objektivnosti autora govori i podatak da svoje tekstove objavljuje

na web-stranici koja se doslovno zove slobodan-milosevic.org. Potom je tezu o tome da je Milošević u Karadžićevoj presudi proglašen nevinim nastavio širiti britanski novinar Neil Clark u komentaru objavljenom na portalu rt.com, jednom od kodača ruske propagandne mašinerije. Po tom tekstu, ne samo da je Haag konačno priznao da je Milošević nevin nego je to namjerno sakrio duboko na 1303. od ukupno 2590 stranica gusto tipkanog teksta Karadžićeve presude, a zapadni mediji o tome šute jer je na snazi teorija zavjere koja je započela demoniziranjem nevinog Miloševića još od 1990-ih, a nastavila se hrvatskom Olujom, NATO-ovim bombardiranjem Srbije i izručenjem Slobe u Haag. Prema toj propagandi, Milošević nije bio zločinac nego žrtva navodno stvarnih zločinaca u NATO-u i općenito na Zapadu, koji su ga demonizirali, sprečavali u njegovim neshvaćenim pokušajima da očuva sretnu zemlju Jugoslaviju, bombardirali, svrgnuli i isporučili u Haag, gdje je premинуo prije izricanja presude. Svi znamo koliko su budalaste takve teze o Miloševiću, no to je ruska propaganda koja će vas, ako ste dovoljno naivni, pokušati uvjeriti u suprotno.

Još veći problem nastaje kad takve besramne teze počnu širiti članovi aktualne vlade Republike Srbije. Ministri Ivica Dačić i Aleksandar Vulin upustili su se u najotvoreniju apologetiku Miloševića i njegove politike. Nena Tromp, bivša suradnica haaškog tužiteljstva koja je radila na istraživanju i pripremanju optužnice protiv Miloševića, ispravno je upozorila da se radi o proračunatoj provokaciji srpskog političkog vrha, koji je gradio politički legitimitet na antimiloševićevskoj retorici, ali se nikada nije ogradio od zločina koje je Miloševićev režim činio u ime srpskog naroda i države u Hrvatskoj, BiH i Kosovu. Nena Tromp predaje o tranzicijskoj pravdi na Sveučilištu u Amsterdamu, gdje je nedavno doktorirala na temi nedovršenog suđenja Miloševiću, o čemu je objavila i knjigu "Prosecuting Slobodan Milošević: The unfinished trial". To je vrijedna knjiga koja se brine da nakon suđenja prvom državniku izvedenom pred međunarodni sud za ratne zločine ostane zadovoljena povijesna istina, kad već (zbog smrti) nije mogla biti zadovoljena pravda. U toj knjizi znakovit je i ovaj zaključak: "Odbijanje aktualnih srpskih elita da priznaju zloči-

ne prethodnog režima daje im otvorene ruke da nastave 'nedovršene' geopolitičke ciljeve koje njihovi prethodnici nisu uspjeli postići, a da pritom ne moraju dati neugodno priznanje da su ti ciljevi bili povezani s masovnim zločinima. Zaista, stvaranje veće srpske države za neke predstavlja tekući projekt, a mnogi pripadnici političke elite u Srbiji i dalje se nadaju da će pripajanjem Republike Srpske prekriti zapadne granice Srbije". Nije nikakva tajna da je Srbija od Haaga uporno pokušavala sakriti dokaze koji bi mogli dokazati odgovornost te države u genocidu, ratnim zločinima i etničkom čišćenju. Nažalost, u nekim aspektima te nečasne politike Srbija je i uspjela. Dačićeva izjava, koja presudu Karadžiću pogrešno interpretira kao oslobađanje Miloševića, samo naglašava jednu konstantu u srpskoj politici, u kojoj ne postoji stvarna volja da se prihvati odgovornost za zločine Miloševićeva režima. Umjesto prihvaćanja odgovornosti, u Srbiji je nacionalnim interesom proglašena borba za povijesnu reinterpretaciju i manipuliranje povijesnim činjenicama. To je naopaka situacija koja dugoročno ne može donijeti ništa dobroga. ●

Zlatnu olimpijsku medalju zasjenila krasotica s TV ekrana

Otvorena vrata

Ružica Cigler

Od siline loših medij naprosto ne znaju prenijeti dobru vijest, omalovaže je i sakriju ili u njoj mikroskopski nađu crni detalj

Osvojeno zlato iznenadilo je Josipa Glasnovića samog – očekivao je broncu, kaže – ali i medije. Vidi se to po naslovnicama koje nisu dovoljno slavile njegovu pobjedu. Dodamo li da trap nije tako masovan i atraktivan kao, recimo, rukomet, možda ćemo i naći neko slabo opravdanje što je ta zlatna medalja dobila mjesto na dnu prve stranice. Koji dan poslije braća Sinković su, manje-više očekivano, osvojila zlato, a na prvoj ni četvrtina gornjeg dijela. Dva dana poslije fotofiniš je odlučio da Damir Martin osvaja srebro, sportski bi novinari dodali – zlatnog sjaja, ali na naslovnici stupac od petnaestak centimetara visine. Uz Olimpijske, u državi nam se događaju izborne igre, a neki će reći da život teče dalje i Olimpijadi i izborima unatoč. To je točno

i svi zanimljivi novinarski prilozima, ali dimenzionirani tako da odražavaju svoj značaj i mogući interes javnosti. A što je interes javnosti, pokazali su čitatelji na dan objave osvojenog zlata braće Sinković. Večernjak je, uz oglašavanje, na prvoj stranici imao četiri najave: Sinkoviće sa slikom, HDZ-ovo slaganje izbornih lista, najavu TV priloga Ekran sa slikom i izjavom novinarkice Mirte Šurjak te aferu Krčki most. Najviše prostora zauzela je atraktivna televizijska sportska novinarka, potom najava krojenja HDZ-ovih izbornih lista s kojim su vizualno (ne i prostorno) izjednačeni Martin i Valent Sinković. Krčki most bila je mala najava na dnu stranice. Što su mi čitatelji govorili tog dana, najbolje će ilustrirati pismo

(skraćeno) jednog od njih: "Svjestan sam promjena koje brutalno pojednostavljaju čitalačku strukturu i navike, no objavljivanjem fotografije većeg formata izvjesne novinarkice od one kojom su prikazani olimpijski pobjednici braća Sinković prešli ste granicu koja dijeli potjeru za većom čitanošću od danas rijetko velikih vijesti koje istinski zaslužuju naslovnice. A njihova zlatna olimpijska medalja to jest... u njeno je osvajanje utkano mnogo odricanja na koje obični ljudi nisu spremni... Pokušajte Večernjak, koliko god to teško bilo na malenom tržištu poput našeg, što je dulje moguće ostaviti novinama, ne blentavim glasnikom nebitnih vijesti..." Pridružit ću se čitatelju kritikom naslova "Damiru Martinu zlato pobjeglo za sedam tisućinki" na prvoj stranici dan poslije. Naslov

je činjenično točan, ali što nam poručuje? On ne slavi, a trebao je, veliki i neočekivani Martinov uspjeh, nego, neki će reći, žali za tih sedam tisućinki, a drugi da kritizira Martina što nije uhvatio te bijedne tisućinke. Sve navodi na zaključak da od siline loših medij naprosto ne znaju prenijeti dobru, pozitivnu vijest, nego je omalovaže i sakriju ili u njoj mikroskopski nađu crni detalj. Olimpijska medalja, osvojili je Sandra Perković, braća Sinković ili Damir Martin, olimpijska je medalja – dobra i vesela vijest koja na naslovnici zaslužuje barem isti, ako ne i bolji tretman od krojenja izbornih lista ili najave intervjua s penzionerom Lukom Bebićem. Jučer: pola stranice najave Stipanovićeve lova na zlato i Martinova životna priča. Prava mjera. ●